

בש"פ 6737/22 - מחמד חרוב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6737/22

לפני: כבוד השופט ג' כנפי-שטייניץ

העותר: מחמד חרוב

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

עתירה לגילוי ראייה חסויה, לפי סעיף 44(א) לפקודת
הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971

תאריך הישיבה: כ"ו בתשרי התשפ"ג (20.11.2022)

בשם העותר: עו"ד סאלח מחאמיד
בשם המשיבה: עו"ד מסעד מסעד

החלטה

לפני עתירה לגילוי ראייה חסויה לפי סעיף 44 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: פקודת הראיות).

1. ביום 5.10.2021 הוגש לבית המשפט המחוזי בת"א-יפו כתב אישום נגד העותר, המייחס לו ביצוע מעשה טרור של ניסיון רצח, ביצוע מעשה טרור של חבלה חמורה בכוונה מחמירה, וכן כניסה לישראל בניגוד לחוק. בתמצית יצוין כי על פי עובדות כתב האישום, נכנס העותר ביום 15.9.2021 לישראל ללא היתר, מצויד במברג, לאחר שגמר בלבו לרצוח יהודי ממניע לאומני. העותר הגיע לפארק מדרון שביפו, שם הבחין במתלונן, קרב אליו כשהוא צועק בערבית "יהודי, יהודי", הטיח בראשו בקבוק מים ודקר אותו במברג בפלג גופו העליון בכוונה לגרום למותו. רק לאחר שסבר כי פציעותיו של המתלונן יובילו למותו, חדל ממעשיו ונמלט מהמקום. כתוצאה מן המעשים האמורים נגרמו למתלונן חבלות חמורות והוא פונה לבית החולים, אושפז ונזקק לניתוח.

2. אעיר כבר עתה, כי בדיון שנערך לפניי ציין בא כוח העותר כי תשובת העותר לכתב האישום טרם נמסרה, אולם העותר אינו כופר בעצם ביצוע המעשה והגנתו עתידה להתמקד בשאלת קיומו של היסוד הנפשי הנדרש לעבירות.
3. ביום 21.11.2021 חתם שר הביטחון על תעודת חיסיון בעניינו של העותר, מטעמים שבביטחון המדינה, וזאת מתוקף סמכותו לפי סעיף 44(א) לפקודת הראיות. החיסיון הוטל על מקורות המידע של שירות הביטחון הכללי (להלן: השב"כ), לרבות כל פרט העשוי לחשוף אותם; על שיטות ודרכי פעולה, פעילות מבצעית, נהלי עבודה ודרכי השגת מידע של השב"כ; אמצעים טכניים של השב"כ להשגת חומר מודיעיני וחומר חקירה, לרבות החומר אשר נאסף באמצעים אלה; וכן תפקידים, שמות ומשימות של עובדי השב"כ לרבות פרטים שיש בהם כדי לחשוף את זהותם.
4. ביום 21.9.2022 העבירה המשיבה לבא כוח העותר פרפראזה, בה צוין כי "קיים מידע לפיו פאדי חרוב ... מעורב בפיגוע הדקירה אותו ביצע [העותר], אחיינו. טיב המידע אינו ברור. פאדי נעצר, במעצר מנהלי, בין היתר בגין מעורבות זו".
5. בעתירתו מבקש העותר כי בית המשפט יורה על הסרת החיסיון "מכל נושא אשר יש בו כדי לסייע להגנתו, או לתרום להבנת ההליכים בתיק". וביתר פירוט הוא מבקש להורות על הסרת החיסיון מחומרי חקירה החיוניים להגנתו, בפרט לנוכח האמור בפרפראזה המעלה אפשרות שישנם מעורבים נוספים בעבירות המיוחסות לו; על הסרת החיסיון החל על שיטות ודרכי חקירה של השב"כ ככל שיש בהן פוטנציאל להעלאת טענות פסול; וכי יש להורות למשיבה למסור לו פרפראזה נוספת, בה תפורט "בקווים כלליים שלא יפגעו בחיסיון", רשימת חומר הראיות והמידע החוסים תחת תעודת החיסיון.
6. מנגד טוענת המשיבה כי למעט מה שנמסר לעותר בגדר הפרפראזה, אין בחומר החקירה החסוי דבר העשוי לסייע לו בהגנתו. זאת בפרט על רקע המסד הראייתי הגלוי בתיק, הכולל, בין היתר, את הודעת המתלונן, סרטוני מצלמות אבטחה, DNA של העותר שנמצא על המברג באמצעותו בוצעו העבירות, והודאת העותר בביצוע המעשים המיוחסים לו. אשר לטענת העותר להסרת החיסיון החל על שיטות ודרכי החקירה, טוענת המשיבה כי העותר לא נימק את בקשתו וממילא לא העלה כל טענה לפיה הודאתו לא נמסרה באופן חופשי ומרצון. אשר לבקשת העותר לפירוט נוסף של חומר הראיות החסויות, טוענת המשיבה כי זכות העיון אינה חלה במצבים בהם העברת פירוט כאמור עשויה לחתור תחת עצם החיסיון.
7. בתום הדיון במעמד שני הצדדים, שמעתי את הסברי המשיבה במעמד צד אחד לגבי טיבו ומהותו של החומר החסוי ועיינתי בחומר החסוי. לאחר כל אלו – נחה דעתי כי דין העתירה להידחות.
8. כידוע, המבחן לגילוי ראיה חסויה לפי סעיף 44(א) לפקודה הוא מבחן כפול: ראשית, נבחן האם החומר שגילוי מתבקש אכן חוסה תחת תעודת החיסיון. שנית, נבחן טיבו של החומר החסוי ומידת חשיבותו להגנת הנאשם. הכלל שהתוותה הפסיקה בהקשר זה מורה כי במצבים בהם מדובר בראיה החיונית להגנת הנאשם, תיטה הכף להעדיפת עניינו של הנאשם על פני חיסיון הראיה. אולם, אם מצא בית המשפט כי הראיה אינה חיונית אך גלומה בה תועלת כלשהיא להגנתו של הנאשם, עליו לערוך איזון בין התועלת שבגילוי הראיה החסויה, לבין הפגיעה באינטרס הביטחוני שבסוד החיסיון. בתוך כך יש לבחון האם ניתן לבדוד מן החומר החסוי מרכיבים מסוימים, לגביהם גובר השיקול בדבר הגנת הנאשם, ולהורות על חשיפתם במישרין או בדרך של מתן פרפראזה (ראו: פ"פ 393/13 פלוני נ' מדינת ישראל

(13.3.2013); בש"פ 3490/14 לנדסברג נ' מדינת ישראל (19.6.2014); בש"פ 6696/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (25.9.2016); בש"פ 2271/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (15.6.2021).

ישום אמות מידה אלה בענייננו מוביל כאמור לדחיית העתירה. עיון בחומר החסוי מעלה כי הוא מצוי בגדרי תעודת החיסיון וגילוי עולל לגרום לפגיעה באינטרס שביסוד חיסוי הראיות, וכי אין בו כדי להועיל להגנתו של העותר. דברים אלו אמורים הן בהתייחס לתוכנם של חומרי החקירה החסויים, אשר פרט לאמור בפרפראזה שנמסרה לעותר אין בהם מידע נוסף העשוי לסייע להגנתו; והן בהתייחס לטענת פסול אפשרית העומדת לעותר, משנמצא כי אין בחומר החסוי כדי לבסס טענת פסול כאמור.

9. אשר לדרישתו הכללית של העותר לקבל את רשימת חומרי החקירה החסויים. ראשית יאמר כי גם רשימת חומרי חקירה נכללת בגדרי חומר שניתן לחסותו לפי סעיף 44(א) לפקודה, כפי שנעשה בענייננו, ואין חובה לגלותה לנאשם כאשר מוטל חיסיון כאמור (בש"פ 3813/18 פלוני נ' מדינת ישראל (23.5.2018)). עוד קובעת ההלכה כי אין מקום להורות על העברת פירוט חומרי החקירה מקום בו פירוט כאמור עלול לחתור תחת עצם החיסיון ולחשוף נתונים המצויים בגדרה של התעודה (ראו למשל: בש"פ 919/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (18.2.2019) והאסמכתאות המאזכרות שם). בענייננו, לאחר שעיינתי בחומר החסוי, התרשמתי כי העברת רשימת חומרי החקירה, או פירוט כללי אודותיהם, עלולה לחתור תחת האינטרס העומד ביסוד החיסיון ואף אין בה כדי לסייע להגנתו של העותר. לפיכך, אף בקשה זו של העותר נדחית.

ניתנה היום, כ"חבשוןהתשפ"ג (22.11.2022).

ש ו פ ט ת